

Maria tutkisteli sydämessään joulun tapahtumia. Nyt on meidän aika tutkistella niitä. Otan kolme näkökulmaa. Ensiksi puhun Kristuksen alkuperästä, toiseksi joulupäivästä Betlehemissä ja kolmanneksi paimenista.

Missä on siis Kristuksen alkuperä? Johanneksen evankeliumi sen kertoo: "Alussa oli sana ja sana oli Jumalan luona, ja Sana oli Jumala." (Joh. 1:1) Alkuperä on siis ikuisuudessa, Jumalassa. Raamattu ilmoittaa: Jumalan toisen persoonana tuli ihmiseksi. Nikean uskontunnustuksen sanoin "Jumala Jumalasta, valo valosta" ja "tuli lihaksi Pyhästä hengestä ja Neitsyt Mariasta". Ikuisuus ja aika. On olemassa hyvin suuri ero Jumalan ja meidän välillä. Silti kristitystä voidaan sanoa, että hänellä on kaksi alkuperää. Maalliset äiti ja isä sekä taivaan Jumala.

Ymmärtääksemme joulun taustaa tutkimme Vanhaa testamenttia. Nostan siitä kolme kohtaa avataksemme profeetallista ilmoitusta.

Aabraham. Jumala valitsi Aabrahamin, vaeltajan, ja rakensi hänestä kansan. Israelin kansan. Mies sai erikoisen lupauksen, että hänessä tulevat siunatuiksi kaikki kansat. Jumala antoi Israelin kansalle profeettoja, tuomareita ja kuninkaita. Uskon sankareita. Tavallisia naisia, miehiä ja lapsia. Aabrahamin saama lupaus täyttyi Jeesuksessa.

Daavidin moni muistaa. Hän oli parhaina päivinään Vanhan testamentin ihanteellinen kuningas. Daavid koki myös synkät ajat. Teki raskaat synnit. Mutta Jumala armahti. Daavid liittyy jouluun lupauksen välityksellä. Nimittäin hän sai lupauksen kuninkuutensa ikuisuudesta. Mitä se tarkoittaa? Ei Daavidia persoonana, vaan daavidilaista kuningasta. Messias syntyy tähän sukulinjaan. Kuningasten Kuningas. Rauhan Ruhtinas. (Jes. 9:5)

Vanhassa testamentissa oli pyhäkkötelttä. Johanneksen evankeliumi kertoo: "Sana tuli lihaksi, asui meidän keskellämme. Ja me saimme katsella hänen kirkkauttaan, kirkkautta, jonka Isä ainoalle pojalle antaa." (Joh. 1:14) Sana "asui" viittaa pyhäkkötelttä, jota juutalaiset kuljettivat mukanaan.

Teltan tilalle tuli myöhemmin upea temppeli. Jeesus täytti tämänkin esikuvan, joulun sanomassa profetiat toteutuvat. Temppeli opetti kansaa Jumalan pyhydestä ja ihmisten syntisyydestä. Asiaan kuului tarkka koreografia miten temppelissä toimittiin. Esimerkiksi uhrattiin eläinuhreja syntien sovituksiksi. Veri vuosi.

Temppelin merkittävin paikka oli kaikkein pyhin. Siinä voi nähdä samankaltaisuutta kirkkotiloihin riippuen arkkitehtuurista. Nimittäin ehtoollispöydän paikan voi usein ajatella olevan aivan kuin temppelin kaikkein pyhimmän alueen kohdalla. Kaikkein pyhimmän perällä oli liiton arkku. Erikoinen esine. Sen päällä oli kultainen kansi, ja Jumala ilmestyi sen päällä. Siinä Kaikkivaltias oli kohdattavissa armollisena.

Miten tämä liittyy Kristukseen? Hänessä Jumala on kohdattavissa syntien anteeksiantajana. Vain Hänessä. Sillä on ilmoitettu, että Jumalalla ja ihmisillä on vain yksi ja ainoa välimies. (2. Tim. 2:5 KR38) Jumalan pelastavan läsnäolon kohtaamispaikka on siirtynyt temppelistä Kristukseen.

Nykypäivänä Herra asuu evankeliumin sanassa ja sakramenteissa. Niihin käytkeytyen. Hän kohtaa ihmisen kirkon evankeliumissa. Kaikkivaltiaan säätämä rakkauden laki osoittaa ihmisen rakkaudettomuuden, näyttää epäuskon ja sanoo synnin synniksi.

Mutta uskollinen Vapahtaja antaa meille anteeksi. Kaiken. Kaikille. Onko parempaa sanomaa? Kuka oletkin Sinut kutsutaan nyt sydän toivoa täynnä taivaan tietä käymään. Lopulta pääset kultakaupunkiin, kristallivirralle, elämän puulle. (Ilm. 21:18; 22:1-2)

Pyhässä kasteen sakramentissa meidät otettiin Jumalan yhteyteen. Hänen sanansa vaikutuksesta. Kenties olet välillä eksynyt tai jopa pois poikennut. Mutta Herra on kutsunut takaisin. Kristityssä on saman muotoisuus Jeesuksen kanssa. Vanha ihminen meissä joutuu kärsimään kuten Kristuskin joutui kärsimään, mutta uusi ihminen elää. Jumalan Henki, persoona, asuu kristityn sydämessä. Vaikka olisit voimaton, on Voima kanssasi.

BETLEHEM

Jouluevankeliumin alussa Joosefin täytyy mennä Betlehemiin verotietoja kertomaan. Normaalisti hän menisi yksin, mutta Maria oli raskaana. Siksi hyvä mies ei tahtonut jättää Mariaa yksin. Vaan olla tukena ja suojella. Joosefin tehtävä on tärkeä. Maria on kuitenkin pääosassa. Pyhä perhe lähtee matkalle.

Heille ei ollut tilaa majatalossa. Tulee tyyli tunnelma. Mutta olivatko Betlehemin asukkaat niin ankaria raskaana ollutta kohtaan? Välttämättä tästä ei ollut kysymys. Mitä nyt kerron on lähi-idässä asuneiden raamatuntutkijoiden käsitykseen. Sana "majapaikka" voi tarkoittaa kolmea paikkaa: sen ajan hotelli, talo tai vierashuone. Mielenkiintoisesti Jeesus itse käyttää samaa sanaa toisaalla. Viimeistä ehtoollista tuli Herran käskyn mukaan viettää "vierashuoneessa", "yläkerrassa". (Luuk. 22:11-2, KR38)

Monella perusteella on päätelty kyseessä olevan maalaistalo. Joko yksi tai kaksi huonetta käsittävä. Talot olivat tasakattoisia, ja vierashuone oli joko talon päädyssä tai katolla. Vierashuone oli täynnä. Perheen asuinhuoneen vieressä oli talli, joka on saattanut olla luolassa. Maalaistaloissa oli eläimiä, kuten lehmiä ja lampaista. Eläimiä pidettiin öisin turvassa sisätiloissa. Karjasuoja oli asuinhuoneen vieressä alemmalla tasolla tai tilat hirsillä erotettuna. Asuinhuoneen ja eläinsuojan välissä olivat syöttökaukalot eli seimet. Maria ja Jeesus ovat olleet tallin puolella. Laulun sanoin: "heinillä härkien kaukalon. Nukkuu lapsi viaton." Lämmintä, mutta vaatimatonta.

Mitä seimi viestii? Kirkon traditiossa seimi symboloi kirkkoa. Kapalat merkitsevät Raamattua. Iso Kirja tallettaa pelastavan evankeliumin. Kristuksen elämällä oli suunta ja päämäärä. Hän saapui voittamaan ihmistä ahdistavat pahan voimat: synnin, kuoleman ja paholaisen.

Jos mietit kelpaatko Jumalalle tahdon sanoa: Kristuksen ansiosta, vain hänen ansiostaan taivas on auki. Aivan auki jokaiselle. Riippumatta siitä mitä kukin on tehnyt tai jättänyt tekemättä. Kaikki syntisi Jeesus on uhriverellään sovittanut. Evankeliumin sana vakuuttaa. Aina uudestaan ja uudestaan. Jumala ei väsy, vaikka ihminen usein lankeaa. Herra nostaa omansa. Hän pitää kädestäsi kiinni. Kristuksen käsi on voimallinen nostamaan, katseensa lempeä ja sydän rakkaudesta tulinen.

PAIMENET

Paimenet ovat kedolla työssään. On pimeää, kunnes alkaa tapahtumaan. Raamatussa paimenista kerrotaan usein, ja heitä arvostetaan. On paimenpsalmi (Ps. 23), ja Jumalakin kuvataan paimenena. Mutta moni ei tiedä tätä, että Jeesuksen aikana yleinen mielipide oli kääntynyt heitä vastaan.

Nimittäin juutalaiset opettajat, rabbit, olivat alkaneet tulkita paimenen ammattia negatiivisesti. Paimenet ovat tekemisissä likaisten eläinten kanssa, eivätkä työnsä vuoksi pysty noudattamaan kaikkia säädöksiä. Paimenen vastuulla oleva lammas saattoi syödä toisen omistajan alueen heinää.

Paimenista tuli kakkosluokan kansalaisia. Hylkiöitä. Jopa sanottiin, että paimenen todistus ei päde oikeudessa. Tutkijat ovat löytäneet viisi kiellettyinä pidettyjen ammattien luetteloa. Paimenen työ mainitaan kolmessa. Jumala kuitenkin valitsi paimenet. Kaikkein suurimpaan todistajan tehtävään. Kristuksen syntymän todistajiksi. Herran ajatukset ovat toiset kuin ihmisen. (Jes. 55:8)

”Yhtäkkiä heidän edessään seisoivat Herran enkelit, ja Herran kirkkaus ympäröi heidät. Pelko valtasi paimenet, mutta enkeli sanoi heille: ”Älkää pelätkö. Minä ilmoitan teille suuren ilon koko kansalle. Tänään on teille Daavidin kaupungissa syntynyt Vapahtaja. Hän on Kristus, Herra.” (Luuk. 2:9-11)

Pimeässä kirkkaus ilmestyi. Mikä oli ensimmäinen reaktio? Ei se ollutkaan ilo. Vaan pelko. Miten suhtautuisimme jos Herran enkeli ilmestyisi? Minusta tuntuu, että itse aluksi pelästyisin. Kenties myös sinä? Kun Jumalan kirkkaus enkelin hahmossa ilmestyy ihminen kokee pienuutensa. Myös sydämensä likaisuuden.

Kristityn elämään kuuluu pelko, Jumalan pelko. Se asuu uskovan sisimmässä. Katekismuksen ensimmäinen käsky ilmaisee: ”Minä olen Herra sinun Jumalasi. Sinulla ei saa olla muita jumalia.” Mitä se merkitsee? Vastaus: Meidän tulee yli kaiken pelätä ja rakastaa Jumalaa, ja turvautua häneen.” Pelko ja rakkaus. Kyseessä ei ole kauhu, vaan kunnioitus. Kuten lapsi kunnioittaa vanhempiaan. Tietoisuutta, minä olen syntinen ihminen ja Jumala on pyhä. Hän on suuri, minä pieni.

Samalla ymmärtämistä, että Jumala rakastaa ihmiskuntaa. Ihmisen rakkaus horjuu, mutta Kristuksen rakkaus kestää. Se on tulisen uunin tavoin hehkuva. Synnit on sovitettu. Meidät on otettu Jumalan omaksi. Enkeli julisti laulullaan rauhan sanoman. Syvän joulurauhan. Ihmiselle pysyvän rauhan, rauhattomalle sielulle, Jeesuksen pelastustyössä. Taivaaseen ei mennä ihmisen suorituksin, vaan joulun lapsi tuo taivaan ihmisen luokse. Paras joululahja.

Paimenet saapuivat Jumalan kutsusta kumartamaan Kristukselle. Niin teemme mekin. Ilolla kumarramme. Virren 27 sanoin: ”Taivaasta saapuu Sana ihmiseksi, siis kumartamaan tulkaa, siis kumartamaan tulkaa Herraamme!

- Kuvassa Vaasan kirkon alttaritaulu, jonka nimi on Paimenten kumarrus.